

طرح دوره (Course Plan)

نام دوره (درس)	پدافند غیر عامل
پیش نیاز	ندارد
نام گروه آموزشی	سلامت در حوادث و بلایا
نام استاد	دکتر کیومرث اله بخشی
رشته و مقطع تحصیلی دانشجویان	ترم ۱ دکترای تخصصی (PhD) سلامت در حوادث و بلایا
تعداد و نوع واحد	۲ واحد (۱/۵ واحد تئوری، ۰/۵ واحد عملی)
نیم سال تحصیلی	دوم ۱۴۰۳-۱۴۰۲
نحوه برگزاری کلاسها	به صورت حضوری در سالن شورای دپارتمان
روز و ساعت کلاس	سه شنبه ساعت ۸:۰۰ الی ۱۰:۰۰

شرح درس

پدافند (Defense) مفهومی یکپارچه و کلی به معنای دفاع، خنثی کردن و یا کاهش تأثیرات و در مقابل کلمه (هجوم و حمله) می باشد. پدافند شامل دوبخش دفاع عامل (Active Defense) و دفاع غیر عامل (Passive Defense) می شود. در دفاع عامل کلیه اقدامات دفاعی مستلزم به کارگیری سلاح و تجهیزات جنگی به منظور خنثی نمودن و یا کاهش اثرات عملیات خصمانه دشمن است، در مقابل آن پدافند غیر عامل با مفهوم کلی دفاع در برابر تهاجم، بدون استفاده از سلاح و درگیر شدن مستقیم می باشد. پدافند غیر عامل سابقه طولانی در تاریخ بشری به قدمت خلقت انسان دارد. انجام اقدامات دفاع غیر عامل در ابعاد گوناگون موضوعی بنیادی است که وسعت و گستره آن،

تمامی مراکز حیاتی، حساس و مهم نظامی و غیر نظامی کشور نظیر نیروگاه‌ها، بندرها و ... را در بر می‌گیرد.

هدف کلی درس

دانشجویان با اصول و مبانی پدافند غیر عامل به عنوان یک روش دفاعی غیر نظامی و نحوه تحلیل و بررسی و همچنین تفکر پدافند غیر عامل آشنا شوند.

اهداف اختصاصی

از دانشجویان انتظار می‌رود که در پایان این دوره بتوانند:

۱. با اصول و مبانی پدافند غیر عامل آشنا شوند.
۲. بتوانند با مصادیق پدافند غیر عامل در نظام سلامت آشنا شوند.
۳. با اصول ایمن سازی در حوزه سلامت آشنا شوند و آن‌ها را پیاده سازی نمایند.
۴. با انواع تهدیدات در عرصه بین المللی آشنا شوند.
۵. تهدیدات سایبری در نظام سلامت را تشریح نمایند.
۶. بازدید میدانی از مراکز مرتبط و تأثیرگذار بر سلامت در ارتباط با موضوع پدافند غیر عامل داشته باشند و گزارش آن را تهیه و ارائه نمایند.
۷. دانشجو بتواند یک سناریو مرتبط با پدافند غیر عامل در نظام سلامت را طراحی نموده و نحوه مقابله با تهدیدات را در شکل یک پروژه کلاسی تشریح و ارائه نماید.

سرفصل‌های آموزشی این دوره

جلسه	عنوان
اول	آشنایی دانشجویان گرامی با سرفصل درس، منابع، روش تدریس، نحوه ارزشیابی، بازدید میدانی، چگونگی ارائه پروژه نهایی
دوم	آشنایی با تاریخچه پدافند غیر عامل، مفهوم و اهمیت آن
سوم	اسناد بالا دستی و الزامات قانونی پدافند غیر عامل در کشور
چهارم	اصول پدافند غیر عامل شامل <u>استتار</u> ، <u>اختفا</u> ، <u>پوشش</u>
پنجم	اصول پدافند غیر عامل شامل <u>فریب</u> ، <u>تفرقه</u> و <u>پراکندگی</u> ، <u>مقاوم‌سازی</u> و <u>استحکامات</u> ، <u>دسترسی‌ها</u> و <u>موانع</u>
ششم	نظریه پنج حلقه راهبردی واردن و ضرورت توجه به پدافند غیر عامل
هفتم	آشنایی با سازمان‌های درگیر در زمینه پدافند غیر عامل در کشور (۱)
هشتم	آشنایی با سازمان‌های درگیر در زمینه پدافند غیر عامل در کشور (۲)
نهم	اقدامات اجرایی و استراتژی‌های پدافند غیر عامل در نظام سلامت
دهم	شناخت مراکز حیاتی، حساس و مهم نظام سلامت در ارتباط با پدافند غیر عامل (۱)
یازدهم	شناخت مراکز حیاتی، حساس و مهم نظام سلامت در ارتباط با پدافند غیر عامل (۲)
دوازدهم	شناخت تهدیدات سایبری و نحوه آمادگی و پاسخ مناسب به آن‌ها در نظام سلامت
سیزدهم	سناریونویسی
چهاردهم	بازدید میدانی از مراکز مرتبط و تأثیرگذار بر سلامت در ارتباط با موضوع پدافند غیر عامل
پانزدهم	ارائه پروژه
شانزدهم	ارائه پروژه

هفدهم	آزمون پایان ترم
-------	-----------------

شیوه‌های تدریس

- سخنرانی
- بحث گروهی و پرسش و پاسخ در کلاس
- نمایش فیلم
- دعوت از افراد کلیدی جهت سخنرانی

شیوه ارزشیابی دانشجو

۳۵ درصد نمره کل	مشارکت در فعالیتهای آموزشی و پژوهشی کلاسی، مرور مطالب جلسه / جلسات قبل و برگزاری کوئیزهای منظم
۳۵ درصد نمره کل	آزمون پایانی
۳۰ درصد نمره کل	ارائه پروژه (مبنی بر نشان دادن درک صحیح پدافند غیرعامل در نظام سلامت)

وسایل کمک آموزشی

- آموزش مجازی از طریق اینترنت و پلتفرم اسکای روم

• نمایش تصاویر و فیلم‌های آموزشی

• Text book

منابع اصلی درس

۱. پدافند غیرعامل، جعفری موحد نیا، آخرین چاپ
۲. واژگان پدافند غیرعامل، قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا، آخرین چاپ
۳. تروریسم و پدافند غیرعامل، قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا، آخرین چاپ
۴. مفاهیم نظری و عملی دفاع غیرعامل، جعفر موحدی نیا، آخرین چاپ
۵. جلالی فرهانی، غلامرضا. مقدمه‌ای بر مبانی نظری پدافند غیرعامل با رویکرد تهدیدات جدید، دانشکده و پژوهشکده پدافند غیرعامل، انتشارات دانشگاه جامع امام حسین (ع)،

تهران؛ 1391

6. <http://www.biotorrism.slu.edu>
7. <https://basij.um.ac.ir/index>
8. <https://www.fema.gov/>